

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton strategia vuosille 2020-2022

Toiminnan kuvaus ja nykytila

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry toimii lasten ja nuorten luonto- ja ympäristökasvatuksen edistämiseksi. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea lasten ja nuorten luontosuhteen vahvistamista ja kestävän elämäntavan oppimista.

Liitto koordinoi ja kehittää maanlaajuista LYKE-verkostoa sekä kehittää valtakunnallisia palveluja ja toimintamalleja opettajien ja kasvattajien ympäristökasvatustyön tukemiseksi. LYKE-verkoston toimipisteet tukevat etenkin varhaiskasvatussyksiköitä ja kouluja järjestämällä luonto- ja ympäristökoulupäiviä ryhmille sekä koulutuksia opettajille ja kasvattajille. Vuonna 2018 verkostoon kuului 56 toimipistettä, joissa oli yhteensä lähes 185 000 asiakaskäyntiä. Opettajille ja kasvattajille järjestettiin 126 koulutusta.

Liiton opettajille ja kasvattajille suunnatuista palveluista ja toimintamalleista merkittävimpiä ovat Mappa.fi -hakupalvelu sekä Ulos-Ut-Out -tapahtuma. Ulos-Ut-Out on usean toimijan yhteistyössä järjestettävä ulkona oppimisen suur tapahtuma, jossa koulututtui v. 2017 yli 500 osallistujaa. Mappa.fi -palvelussa oli vuoden 2018 lopussa 22 500 vuosittaista yksilöllistä ja 8 300 säännöllistä kävijää. Palvelussa oli yli 1200 ympäristökasvatusmateriaalia n. 200 tuottajataholta.

Liitto on kaksikielinen ja tukee toiminnallaan sekä suomen- että ruotsinkielisiä yksiköitä.

Arvopohja

Luonnon kunnioittaminen

Toimintamme tukee lasten ja nuorten luontosuhteen vahvistamista ja kestävän elämäntavan oppimista.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Ympäristökasvatus kuuluu kaikille. Luonto- ja ympäristökoulutoimintaan on helppo osallistua, se on esteettömästi ja tasa-arvoisesti eri puolilla Suomea saavutettavissa. Tietoa ja materiaalia ympäristökasvatuksesta on avoimesti saatavilla.

Yhteisöllisyys

Toimintamme lähtökohtana on yhdessä tekeminen, kehittäminen ja kumppanuus. Edistämme osallisuutta ja aktiivista toimijuutta.

Rohkeus

Uudistamme jatkuvasti toimintaamme ja kehitämme ympäristökasvatusta valtakunnallisesti. Olemme aloitteellisia ja kokeilemme ennakkoluulottomasti uutta.

Missio

Kasvatuksella kohti vahvaa luontosuhdetta ja kestäväää elämäntapaa

Visio vuoteen 2030

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto on innostava ympäristökasvatuksen edelläkävijä ja vaikuttaja.

Strategiset tavoitteet

1. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuuden arviointi kehittyy

1.1. Kehitetään vaikuttavuuden arviointia ja pyritään löytämään siihen yhteisiä mittareita ja malleja mm.

-lisäämällä yhteistyötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa

-kasvattamalla luonto- ja ympäristökoulutoiminnan vaikuttavuutta mittaavien opinnäytetöiden määrää

-osallistamalla toimipisteitä kehittämistyöhön

Arviointi: luonto- ja ympäristökoulujen vaikuttavuudesta tehtyjen opinnäytetöiden määrä, yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyön määrä, kehittämistyössä mukana olleiden toimipisteiden määrä

2. Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan asema vahvistuu

2.1. Varmistetaan, että luonto- ja ympäristökoulutoiminnan edistäminen on mukana keskeisissä ohjaavissa asiakirjoissa (esimerkiksi hallitusohjelma, opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmat, valtion nuorisopoliittinen ohjelma ja maakuntien toimintaa ohjaavat asiakirjat) mm.

-tekemällä monipuolista yhteiskunnallista vaikuttamistyötä

-laajentamalla vaikuttamisyhteistyötä

-kouluttamalla liiton henkilöstöä ja osallistamalla toimipisteitä alueelliseen ja paikalliseen vaikuttamistyöhön

Arviointi: kirjausten määrä ohjaavissa asiakirjoissa, vaikuttamistyön alueellinen laajuus

3. Luonto- ja ympäristökoulujen palvelut sekä Mappa.fi -palvelu toimivat arjen työkaluina etenkin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa

3.1. Kehitetään verkoston yhteistä viestintää erityisesti mm.

-etsimällä uusia keinoja viestiä kuntien opetus/sivistystoimien suuntaan

-lisäämällä yhteistyötä kuntien yhteistyöorganisaatioiden, kuten Kuntaliiton ja AVIen kanssa

Arviointi: uusien koulujen ja päiväkotien kysynnän kasvu toimipisteissä, Mappa.fi -palvelun käynti- ja käyttäjämäärien kasvu

4. Liiton toiminta on ennakoivaa ja se reagoi ketterästi opetus-, kasvatusta- ja nuorisovalan kentän uusiin tarpeisiin ja trendeihin

4.1. Kehitetään asiantuntemusta, ennakointia ja reagoitavalmiutta mm.

-kehittämällä sidosryhmäyhteistyötä ja verkostoitumista, myös ympäristökasvatustalan ulkopuolisten toimijoiden kanssa

-lisäämällä liiton henkilöstön aikaresursseja seurata opetus-, kasvatusta- ja nuorisovalan uusinta tutkimusta ja tietoa sekä jalkauttaa sitä myös verkostolle

-vahvistamalla LYKE-toimijuutta eli verkoston toimijoiden yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta verkoston yhteisten tavoitteiden edistämässä

4.2. Vastataan ulko-opetuksen ja kestävän kehityksen kasvatustan yleistymiseen varsinkin kouluissa ja päiväkodeissa mm.

-selvittämällä verkoston jäsenrakenteen uudistamista siten, että se mahdollistaisi ympäristökasvatustan edelläkävijäkoulujen ja -päiväkotien liittymisen verkostoon

-huomioimalla opettajien ja kasvattajien kasvava ympäristökasvatustan asiantuntijuus liiton palveluiden ja toimintamallien (mm. Mappa.fi, Ulos-Ut-Out) kehittämisessä

Arviointi: laadullinen arviointi vuositason toimintasuunnitelman yhteydessä

5. Liiton LYKE-verkostolle tarjoamat palvelut vastaavat aiempaa paremmin erilaisten toimipisteiden tarpeisiin

5.1. Etsitään uusia keinoja toimipisteiden tukemiseen ja neuvontaan mm.

-kehittämällä nopean reagoinnin mahdollistava ohjeistus hiipuvien ja lakkautusuhan alla olevien toimipisteiden tukemiseen

-kehittämällä uusien, esimerkiksi perustamisvaiheessa olevien toimipisteiden neuvontaa

5.2. Varmistetaan, että verkostossa on hyvä olla. Säilytetään liiton verkostolle tarjoamien palvelujen taso korkeana ja kehitetään jatkuvasti palveluja verkoston tarpeita vastaaviksi toimipisteitä osallistaen.

Arviointi: ohjeistukset ja toimintamallit on laadittu / päivitetty ja otettu aktiiviseen käyttöön. Selvitys toimipisteiden tarvitsemasta tuesta ja palveluista.